

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnia hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

**Raemond, Florimond de
Coloniae Agrippinae, 1655**

II. Dudlaeus vna cum quatuor liberis ad mortem damnatus, ad Catholicam religionem se conuertit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

nigro coniecta, candida cruce nitebat, duodenis è Nobilitate ad sepulcralem lectum continuo vigilantibus. Regina decē dies intra arcem Londinē sem, pro more Regū ejus gentis (nemo quippe legitimus rex haberetur, qui non dies aliquot ibi pacifice ac tranquille se continuerit) cōmorata, rebus regni, quantum tā brevi temporis spacio fieri poterat, ordinatis, & proceribus quibus diffidebat, in potestatem redactis, Richemundam (que arx nō procul Londino abest) profecta est, ut de captivorum caussis cognoscere, ē quibus Dux Norfolciæ, Somerſetani Ducis vidua, Vintoniēlis & Dunelmensis Episcopi statim custodia fuerūt liberati.

II. Ad xviij Iulii Ioannes Dudlæus Northumbriæ Dux, unā cum filiis, uno Northamtoniæ Marchione, altero Varuici Comite, diversi Vestmonasteriorum deducti sunt, ut coram à judicibus interrogarentur. Visebatur ibi haud procul ab eo loco ubi de reis supplicium sumi solet, tabulatum viri statutam altitudine æquans, exstructum: in cuius angulo septum erat, à reliquo corpore separatum, in quo Iudices, quorū præcipua est in regno potestas, considerant, numero viginti quatuor, præside Duce Norfolciæ. Aderant etiam Mariæ reginæ procuratores. Postquam suo quisq; loco consedissent, scialis custodem arcis Londinensis, quem Conestabilem appellant, evocavit. & Northumbriū adduci jussit. Qui ubi Norfolciū inimicum suum judicis throno insidente confexit, vehementer animo fuit consternatus. Et sane res videbatur à iustitia quidem & æquitate nihil abhorrens, ludi brii tamen aliquo modo plena, ad puniendum maleficiū, inimici manū gladio & judicis potestate instruere arque armare.

Northumbrius ubi in conspectum Iudicū venit, venerabilem illum cœtum demisse salutavit. Ibi statim Norfolcius literas fiduciarias quibus à Maria regina de Northumbrii caussa cognoscendi potestas ipsi concessa erat, perlegi jubet. Quibus perlefit, Northumbrium interrogat, Annon Joannam Londonum duxerit, & reginam proclamari curarit: exercitum insuper quo Mariam urbis atque regni aditu prohiberet, contrarerit atque eduxerit. Respondit ille, Grave sibi ac permolesum esse, nō quod ad eum statum, quem omnes videant, redactus sit, sed quod coram infelissimis sibi inimicis, Judicū loco assidentibus, caussam dicere cogatur, immo coram illis ipsis ex quorum decreto omnia egerit, ut quis paulo ante non minus quam ipse quoque censuerint, Mariam non solum regni aditu prohibendam, sed ex Anglia

quoque omnino ejiciendam. Atqui contra ius fasques esse, ut ii in aliquem iudices sedent, qui tamquam inimici merito sint suspecti. Hos vero quos inter ipsos videat, Marchionem Viceffricæ, Arondelit, Penbrocii & Sarisburia Comites, aliosque Barones non modo iudices esse non posse, sed etiam ad caussam unā secundum dicendam trahendos esse, ut ex quorum sententiā & decreto res omnes ipse administrarit. Verba hæc in nonnullorum animos tam alte descenderunt, ut silentio criminis confessionem testari viderentur. At Norfolcius, Jam, ajebat, non alios accusandi sed te ipsum purgandi tempus est. Ibi Northumbrius omniaque fecisset, libere fassis, illud tantum replicabat, se nibil nisi ex Senatus decreto egisse. Qua excusatione non admissa, tamquam perduellis ad mortem damnatur, lata in eum sententia, ut cratim impositus, extra urbem ad locum maleficorum supplicis destinatum pertraheretur, ibique laqueo strangulati corpus in quatuor partes dissecaretur. Pronunciata sententia, Northumbrius supplex in genua procidens, reginæ gratiam implorabat, vel ut saltē mitior pœna asseretur rogabat: item ut filii parceretur, & eorum aetatis & innocentiae ratio haberetur. Tum Northamtoniæ marchio interrogatus & similiter damnatus fuit, frustra lachrymis & singultibus Iudicū gratiam implorans: ac post eum Varvicensis Comes Northumbrii major natu filius, qui magna animi constantia sententiam mortis accepit. Postridie producti & ad mortem pariter damnati sunt, Andreas Dudlæus Northumbrii frater, ejusque filius Gilfordus, Ioannes Gatus prætorianorum sub Eduardo præfectus, Henricus Gatti frater, ac postremo Thomas Palmeirus equestris ordinis vir. Regina interim de dominatorum salute sollicita Episcopum Vintoniensem aliosque Theologos ad Northumbrium & ceteros captivos in carcерem ablegavit, qui ex hoc mundo mox emigraturis viam in celum commonstrarent. Et ecce tibi rem admirabilem! Vix cooperat loqui Vintoniensis, quum Deus Northumbrii & aliorum animis sanctissimum inspiravit Catholicoam, Lutheri & Zwinglii rejecta arque ejurata doctrina, fidem amplectendi, & in vera & Catholica Ecclesia mortendi desiderium. Insignis hæc certe & memoratu dignissima est conversio, ac tanto mirabilior, quanto majori studio heresim illi antea & schisma foverant. Sed misericors est Deus, cuius auxilium omnibus eum invocantibus numquam deest, Dominica ante supplicii diem pro-

zima idem Episcopus sacro sanctum Missæ officium in carcere, præsentibus captiuis iam damnatis, devote admodum celebrauit: quo peracto, Northumbrius coram uniuerso cœtu protestatus est, se ac socios in Catholicæ Romanae Ecclesiæ communione morituros; vtque præsentes eius rei sibi testes esse vellent rogauit. Post hanc contestationem, quæ multis, audientium lachrymas elicuit, ijdē, quorum probrum iam in gloriam, tristitia in gaudiū, & momentanea miseria in æternam felicitatem mutata fuerat, prostratis corporibus, sacro sanctæ cœnæ viaticum accepérunt. Biduo post XXII. Augusti Northumbrius læto quasi vultu ad suppliciū producitur, cui magnæ consolationi fuit, quod liberis suis gratiam à regina factam accepísset. Vbi in pegma ascendisset, ad populum orationem habuit, qua inter alia dicebat, existimare se, eiusmodi mortis genus à Deo ideo sibi impositum ut ad veram Catholicæ fidem, à qua ante desiderat, agnitionem perueniret, & Veritati quam vivus negaret, moriens testimonium perhiberet. Quocirca omnes adstantes etiam atq[ue] etiam rogatos velle ut conuersio[n]is suæ & reconciliacionis cum Ecclesia, à qua ambitio cum antea abstraxerat fideles testes esse velint. Monuit etiam, ut nouae religionis quæ malorum omnium quæ hactenus passiissent causa fuerit, concionatores, ut seditionum buccinas regno egiesen, si innocentes se coram Deo, & saluam Remp[ublican]am vellent. Germanie oculos sibi penerent exemplum, quam Lutheris schismatice inextricabilis errorum ex se mutuo pullulantum labyrintho inuoluerit. Liberarent ergo animas à damnatis illis scélisis & heresiibus, quibus paullatim Athelijmo via sterneretur. Nouationis illius autores opiniis Episcopatum & Ecclesiasticorum beneficiorum facultatibus inhabentes, non tam boni publici quam priuati emolumenti studio duos. Id sed ipso fateri, quod sciheit damnabilem Calvini scénam sequutus sit, eam tantum ob causam, quod eius ope supremam in regno auctoritatem sibi facile acquisitum se speraret. Iam vero misero experimento edictum, omnia stat reranugas esse & somnia mera Eius & aliorum delictorum veniam sibi à Deo & regina petere. Hæc aliaque quom dixisset Northumbrius, non sine circumstantiis lachrymis, populo iterum monito, ut in majori religione perficeret, & conserva ad Nobiles præsentes oratione, Nos, inquit, iterum atque iterum rego, vt testes mibi esse velitis, me in Catholicæ religione extremum vitæ diem clausisse. Recitato deinde II. Psalmus, signo crucis super locu[m] in quo procurbiturus erat facto, collum truncō imposuit, & a carnificis manu lethalem

ictum excepit. Eadem poena secundum eam Ioannes Gattus & Palmerius affecti sunt, quom & ipsi prius hæresin eierrassent. Illud noratu dignum est, quod Northumbrius codem die capitis poenam subiit, nemirum XXII. Augusti, quo pater ipsius & avus ante aliquot annos idem suplicium luerunt. Sed & Gatti patrem codem quo filius die capite multatum à curiosis obseruatum. Hunc vitæ finem habuit Northumbrius, qui laqueis quos alijs terenderat captus, seditionum ac conspirationum contra Mariam reginam postea quoque initiarum fomites morte sua non tamen plane extinxit.

III. Circa initium Septembri[s] sacra officia Catholicæ ritu Londini & in suburbis celebrari coepit. Obstinationes nonnulli conquerebantur ne aquam hoc Reginæ promissis conuenire nimis nullius conscientiæ se vim inferre velle. Edicto enim quo regina subditos ut ad Catholicæ Ecclesiæ communinem redirent, invitabat, verba hæc adscripta erant, Pro innata sibi honestate & clementia neminem se ad amplectendos Catholicæ Ecclesiæ ritus coacturam, usque dum communis istud consensu certius quid ac melius ea de re statutum fuerit: modo interea à conspirationibus & prohibitis conuenticulis abstineant. Riche mundæ quam esset regina, Corinæum Deuonia Comitem creauit qui eius deinde matrimonio, cuius spes ipsi facta fuerat, frustratus, non parum momenti ad seditionem contra reginam postea exortam attulisse creditus est.

Pridie Calendas Octobris regina à Turri Vescovinasterium rediit, ut in sequenti die more majorum urbe in ingrederecur, & insignia reginæ sumeret. Id magna pompa actum, deducentib[us] eam plus 10. ex proceribus, atque inter eos duobus primarijs, qui Normaniæ & Aquitaniae ducum vice erant, in quibus amplissimis Franciæ provincijs reges Angliæ juxta sibi vindicant postridie Elizabetha sorore & Cluensi Henrici patris omnium conjugi, sed mox repudiata magna que illustrium matronarum turba, & exterorum principum oratoribus stipata procedit, & per arcus triumphales in via erectos, continuis acclamationibus excepta transiit, in quibus conspi ciendi operis fuere quos Florentini & Genuentes adornauerant, cum inscriptionibus, quibus pietatem & iustitiam in Anglia restitutam Mariæ gratulabantur, ipsa pallio purpureo holofericò amicta, cuius longum ac sinuosum syrma a cubicula-